

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-307/19
R: 07-02; 013-02/19

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA
Direkcija za financije Brčko distrikta BiH
za razdoblje 1. 1. - 31. 12.2018. godine**

Brčko, srpanj 2019. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
1. REZIME DANIH PREPORUKA	5
2. UVOD	9
3. OPĆI DIO	9
4. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	9
5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE	10
6. NALAZI I PREPORUKE.....	11
6.1. Rukovodstvo i sustav internih kontrola.....	11
6.2. Usklađenost sa zakonskim i drugim propisima	13
6.3. Program rada i realizacija predviđenih zadataka	18
6.4. Prihodi i primitci	19
6.5. Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna.....	20
6.5.1. Izdatci za bruto plaće i naknade.....	21
6.5.2. Izdatci za putne troškove	22
6.5.3. Izdatci za energiju	22
6.5.4. Izdatci za komunalne usluge.....	22
6.5.5. Izdatci materijala i sitnog inventara.....	23
6.5.6. Izdatci za usluge prijevoza i goriva.....	23
6.5.7. Izdatci za tekuće održavanje.....	23
6.5.8. Izdatci za osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa	23
6.5.9. Izdatci po osnovi ugovorenih usluga.....	23
6.6. Proračun kapitalnih potreba	25
6.7. Primjena Zakona o javnim nabavama BiH.....	25
6.8. Godišnji popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2018. godine.....	26
7. Komentar.....	26
8. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI.....	29

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

RAVNATELJU DIREKCIJE ZA FINACIJE BRČKO DISTRIKTA BiH

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Direkcije za financije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Direkcija) za razdoblje **1. 1. - 31. 12. 2018.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Ravnatelj Direkcije je odgovoran za finansijsko poslovanje Direkcije i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama proračuna. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkrivanje materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju Direkcije, kao i primjerenost i ponašanje revidirane Direkcije nad sredstvima i imovinom koja joj je dana na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 18/18 - pročišćeni tekst) i primjenjivom okviru ISSAI revizijskih standarda (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 31/18). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provedbu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja s zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama proračuna i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, s ciljem osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- Direkcija nije, sukladno svojim nadležnostima reguliranim Zakonom o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, u koordinaciji s dogradonačelnikom pravodobno pokrenula aktivnosti na donošenju dokumenta okvirnog proračuna i nacrtu proračuna, i to u rokovima propisanim odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Odluke o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH, kako bi Vlada Distrikta iste prosljedila Skupštini u daljnju zakonsku proceduru (detaljnije u točki 6.5. Izvješća).
- Direkcija je na dan 31. 12. 2018. godine imala 115 zaposlenika, odnosno 28 ispražnjenih radnih mjesta. Navedeno je imalo za posljedicu relativno nizak postotak realizacije planiranih izdataka za bruto plaće, tj. sredstva odobrena proračunom za bruto plaće ostala su neutrošena u iznosu od 370.562,50 KM. Navedeni iznos neutrošenih sredstava, nije oslobođen i dan na raspolaganje rebalansom proračuna za potrebe drugih proračunskih korisnika, što nije sukladno odredbama članka 24 stavka 2 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i članka 10 stavka 2 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2018. godinu, radi svrsishodnog i efikasnog raspolaganja odobrenim proračunskim sredstvima (detaljnije u točki 6.5.1. Izvješća).
- Direkcija je obavljanje poslova ispražnjenih pozicija, osigurala zaključivanjem ugovora o obavljanju posebnih poslova, za iste je ukupno isplaćeno 269.954,00 KM (za poslove koji se pojavljuju u okviru redovitih aktivnosti), bez postojanja osnove u Zakonu o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH (detaljnije u točki 6.5.9. Izvješća).
- Direkcija nije vršila analitičko evidentiranje izdataka po osnovi subvencija privatnim pravnim osobama u iznosu od 6.384.139,99 KM čime je onemogućeno upravljanje javnim izdatcima što nije sukladno odredbama članka 21 Zakona o Trezoru Brčko distrikta BiH i članka 2 Pravilnika o uspostavljanju i vođenju glavne knjige Trezora (detaljnije u točki 6.2. Izvješća).
- Direkcija je knjižila eksproprijaciju zemljišta na temelju sudskih rješenja ili izvansudskih nagodbi, u iznosu od najmanje 250.474,82 KM, na teret tekućeg proračuna Direkcije što nije sukladno odredbama paragrafa 7 MRS-JS 1 Prezentacija financijskih izvješća (detaljnije u točki 6.5.9 Izvješća).

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, izuzev mogućih učinaka napomena danih u prethodnom pasusu, financijsko poslovanje Direkcije tijekom **2018. godine**, u materijalno-značajnim aspektima je bilo usklađeno s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora

Amra Ilić, dipl. oec.

mr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

1. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Direkcije u 2018. godini, konstatirali smo postojanje određenih nedostataka, propusta i nepravilnosti. Radi njihovog otklanjanja, dajemo sljedeće preporuke:

- *Potrebno je da Direkcija intenzivira aktivnosti na otklanjanju i prevladavanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvješćima.*
- *Potrebno je u svrhu efikasnijeg poslovanja uspostaviti sustav internih kontrola koji će eliminirati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju ciljeva Direkcije.*
- *Potrebno je donijeti zakon o oporezivanju imovine i prava kao i izmjene i dopune Zakona o porezu na nekretnine, Zakona o porezu na dobit i Zakona o Poreznoj upravi sukladno Akcijskom planu za provedbu mjera iz Reformske agende za Bosnu i Hercegovinu za razdoblje 2015. - 2018. godine u oblasti javnih financija, oporezivanje i fiskalna održivost.*
- *Potrebno je izraditi strategiju za unapređenje Porezne uprave sukladno Strategiji reforme upravljanja javnim financijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2017. - 2020. godine.*
- *Potrebno je da Direkcija objavi informacije o svim neaktivnim računima jednom godišnje u najmanje jednom dnevnom listu koji je dostupan na teritoriju BiH sukladno odredbama Zakona o bankama u Brčko distriktu BiH.*
- *Potrebno je obračun zatezne kamate vršiti za cjelokupno razdoblje za koje se računa zatezna kamata sukladno odredbama Zakona o visini stope zatezne kamate u pogledu ukupnog razdoblja na koje se odnosi.*
- *Potrebno je Uputu o donošenju odluke o unutarnjoj preraspodjeli odobrenih proračunskih sredstava, usuglasiti sa Zakonom o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju proračuna za tekuću godinu u dijelu ograničenja unutarnje preraspodjele sredstava.*
- *Potrebno je prilikom isplate plaća zaposleniku, vršiti obračun i uplatu pripadajućeg poreza na dohodak sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja oporezivih prihoda, uz mišljenje sudskih vještaka.*
- *Potrebno je uspostaviti u elektroničkom obliku i objaviti Registar finansijskih izvješća sukladno odredbama pravilnika kojim se propisuju uvjeti i način za ovlašteno pristupanje i korištenje izvješća i dokumenata iz Registra za finansijsko izvješćivanje.*
- *Potrebno je uspostaviti i voditi Registar izvršenih ocjena boniteta sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH u dijelu nadležnosti Direkcije.*
- *Potrebno je izvršiti konfiguriranje informacijskog sustava Porezne uprave Brčko distrikta BiH koje će omogućiti potpunu razmjenu podataka iz informacijskih sustava drugih poreznih uprava u BiH sukladno Memorandumu o institucionalnoj*

suradnji i razmjeni podataka o poreznim obveznicima između poreznih uprava u BiH od 12. 6. 2013. godine.

- **Potrebno je donijeti strateški plan IT razvitka kako bi se na sistematičan način pristupilo razvoju IT u Direkciji i osigurala adekvatna IT potpora procesima sukladno delegiranim nadležnostima i ciljevima Direkcije.**
- **Potrebno je da Trezor u suradnji s Odjelom za gospodarski razvitak, šport i kulturu vrši analitičku evidenciju značajnih iznosa poslovnih promjena (olakšica) sukladno odredbama Zakona o Trezoru Brčko distrikta BiH i Pravilnika o uspostavljanju i vođenju glavne knjige Trezora s ciljem osiguranja osnovnog sustava za upravljanje javnim izdancima.**
- **Potrebno je da Direkcija vrši kontrolu utroška dodijeljenih sredstava potpora svih korisnika sredstava koji nisu podnijeli izvješće o namjenskom utrošku sredstava potpora dodijeljenih u prethodnoj godini do 30. rujna tekuće godine sukladno odredbama Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH u dijelu kontrole utroška sredstava potpora.**
- **Potrebno je u suradnji s Vladom i ostalim institucijama Brčko distrikta BiH, poduzeti aktivnosti na uspostavljanju registra dodijeljenih potpora iz proračuna Brčko distrikta BiH radi efikasnije kontrole utrošenih sredstava potpora.**
- **Potrebno je da Direkcija donese plan zaštite od požara sukladno odredbama Zakona o zaštiti od požara Brčko distrikta BiH u dijelu organiziranja zaštite od požara.**
- **Potrebno je da Direkcija donese i objavi vodič kojim se svakoj osobi omogućuje pristup informacijama pod kontrolom javnog tijela, sukladno odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH.**
- **Potrebno je da Direkcija, u okviru svoje nadležnosti, donese propis s ciljem provedbe Zakona o zaštiti osobnih podataka.**
- **Potrebno je uspostaviti središnju jedinicu za usklađivanje sustava financijskog upravljanja i kontrole i sustava unutarnje revizije sukladno odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između europskih zajednica i njihovih država i BiH u dijelu suradnje u oblasti revizije i financijske kontrole.**
- **Potrebno je imenovati predstavnika u Koordinacijski odbor središnjih jedinica za harmonizaciju sukladno odredbama Poslovnika o radu Koordinacijskog odbora središnjih jedinica za harmonizaciju u dijelu sastava i mandata.**
- **Potrebno je Programom rada definirati rokove za realizaciju postavljenih ciljeva, te pravodobno poduzimati potrebne mjere i aktivnosti kojima će se osigurati dosljedno i pravodobno izvršavanje svih programskih zadataka, kao i zakonskih obveza iz nadležnosti Direkcije.**
- **Potrebno je vršiti evidentiranje iznosa poreznih obveza po prijemu poreznih prijava u evidencije Porezne uprave sukladno odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.**

- *Potrebno je osigurati pravodobno i sveobuhvatno nastavljanje postupaka prisilne naplate sukladno odredbama Pravilnika distrikta BiH radi naplate ukupno utvrđenog duga.*
- *Potrebno je inicirati izmjene propisa o prekršajima radi pronalaženja ekonomičnijih i učinkovitijih metoda naplate novčanih kazni i sudskih pristojbi.*
- *Potrebno je sadržaj izvješća o izvršenju proračuna sastaviti sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH radi omogućavanja kontrole utroška dodijeljenih sredstava, te analizu postignutih rezultata i poduzimanje adekvatnih mjera.*
- *Potrebno je da Direkcija, sukladno svojim nadležnostima reguliranim Zakonom o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, u koordinaciji s dogradonačelnikom Distrikta pravodobno pokrene aktivnosti na donošenju dokumenta okvirnog proračuna i nacрта proračuna u rokovima propisanim odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Odluke o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH, kako bi Vlada Distrikta iste prosljedila Skupštini u daljnju zakonsku proceduru.*
- *Potrebno je da Direkcija izvrši popunu ispražnjenih radnih mjesta radi stvaranja uvjeta svrsishodnog i efikasnog raspolaganja odobrenim proračunskim sredstvima, kako je to propisano odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH.*
- *Potrebno je da Direkcija dostavlja izvješća gradonačelniku o provedbi Zakona o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu nadzora nad primjenom spomenutog zakona.*
- *Potrebno je u suradnji s nadležnim institucijama, pokrenuti aktivnosti na otklanjanju problema uvezivanja staža zaposlenicima tijela uprave i institucija Brčko distrikta BiH radi omogućavanja korištenja pripadajućih zakonskih prava po osnovi mirovinskog i invalidskog osiguranja.*
- *Potrebno je prilikom nabava po zaključenim okvirnim sporazumima, pridržavati se odredbi iz zaključenih okvirnih sporazuma u dijelu predviđenih iznosa i razdoblja važenja javne nabave.*
- *Potrebno je prilikom stjecanja imovine putem sudskih rješenja i izvansudskih poravnanja eksproprijacije zemljišta, izdatke za eksproprijaciju planirati i priznavati sukladno njihovoj suštini, te evidentirati u financijskim izvješćima sukladno odredbama MRS-JS 1 - Prezentacija financijskih izvješća, na teret pripadajućih kapitalnih projekata.*
- *Potrebno je u suradnji s nadležnim odjelima Vlade i institucijama Brčko distrikta BiH, uspostaviti adekvatne procedure vezane za planiranje, evidentiranje i izvješćivanje o stjecanju imovine preko sudskih rješenja ili izvansudskim poravnanjima.*
- *Potrebno je donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulirali način angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova i visinu naknade za obavljanje istih, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.*

- *Potrebno je prilikom angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštovati odredbe Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažiranja osoba na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.*
- *Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora, u okviru visine naknade, odrediti obveznika uplate doprinosa za osiguranje od ozljede na radu i profesionalne bolesti i osigurati njezino izvršenje.*
- *Potrebno je dostaviti Odjelu za stručne i administrativne poslove obavijesti o dodjeli svih ugovora iz zaključenih okvirnih sporazuma radi objave istih u propisanom roku, sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH, u dijelu obveza po završenom postupku.*
- *Potrebno je pravodobnim pripremama i praćenjem rada povjerenstva za popis u Direkciji osigurati dosljednu primjenu Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa u dijelu okončanja popisa i sastavljanjem izvješća u propisanim rokovima.*

2. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Direkcije na temelju ovlasti danih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima, kao i na temelju godišnjeg plana revizija.

3. OPĆI DIO

Direkcija uspostavljena je kao tijelo javne uprave Brčko distrikta BiH.

Direkciju čine:

- Ured ravnatelja Direkcije,
- Trezor,
- Porezna uprava i
- Stručna služba Direkcije.

Nadležnosti Direkcije su:

- prikupljanje i raspodjela javnih prihoda Brčko distrikta BiH;
- provedba politike u oblasti financija Brčko distrikta BiH;
- donošenje provedbenih propisa iz oblasti financija i njihovo objavljivanje u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH;
- provedba zakona i drugih propisa;
- davanje mišljenja o primjeni propisa iz oblasti financija;
- podnošenje izvješća Skupštini Brčko distrikta BiH o raspoloživosti prihoda za godišnji proračun;
- sudjelovanje u pripremi prijedloga godišnjeg proračuna u koordinaciji s dogradonačelnikom Brčko distrikta BiH;
- dostavljanje izvješća o izvršenju proračuna sukladno zakonu, a za potrebe gradonačelnika Brčko distrikta BiH;
- potvrđivanje raspoloživosti sredstava za sve rashode, transfere, investicije i kretanja sredstava Brčko distrikta BiH na svim računima Brčko distrikta BiH;
- obavljanje drugih nadležnosti sukladno Statutu i zakonu.

Na dan 31. 12. 2018. godine, Direkcija je imala 115 zaposlenika, a prema Organizacijskom planu od 20. 6. 2018. godine, s primjenom od 1. 7. 2018. godine predviđeno je 143 zaposlenika.

4. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje u **2018.** godini, u dijelu planiranja i izvršenja proračuna, ocjene sustava internih kontrola, kao i usklađenosti poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Direkcije je da omogući revizoru da na temelju prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome je li finansijsko poslovanje, obavljeno sukladno zakonskim važećim propisima kao i primjerenom ponašanju ravnatelja Direkcije nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga, revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu jesu li poduzete sve mjere za namjensko trošenje proračunskih sredstava za svrhe za koje je dana ovlast donošenjem proračuna, te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što učinkovitiju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Obujam revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije financijskog poslovanja za 2018. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (u daljem tekstu: Ured za reviziju) je izvršio reviziju financijskog poslovanja Direkcije za 2017. godinu.

Direkciji je dostavljeno Izvješće o reviziji financijskog poslovanja za 2017. godinu, broj: 01-02-03-13-276/18. Sukladno članku 17 stavku 2 Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, Direkcija je u roku od 30 dana od dana prijama revizorskog izvješća, dostavila Uredu program mjera otklanjanja uočenih nedostataka.

Uvidom u planirane aktivnosti i Izvješće o radu Direkcije za 2018. godinu, te osvrtom na realizaciju preporuka danih prethodne godine utvrdili smo sljedeće:

• Realizirane preporuke

- pravodobno dostavljanje Programa mjera za otklanjanje nedostataka iz Izvješća o reviziji financijskog poslovanja, sukladno odredbama Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH,
- knjiženja plaćanja računa su vršena sukladno odredbama Upute o kretanju i evidentiranju dokumentacije - knjigovodstvenih isprava u Direkciji za financije Brčko distrikta BiH - Trezoru Brčko distrikta BiH,
- formiran je organizacijski dio koji će biti nadležan za obavljanje poslova nužnih za primjenu Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH,
- doneseni su podzakonski akti i počela je primjena Zakona o fiskalnim sustavima,
- izvršene su izmjene i dopune zakonske regulative u dijelu propisanih rokova vezanih za porezna rješenja za porez na nekretnine,
- pravodobno dostavljanje izvješća o radu i programa rada Direkcije sukladno odredbama Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH i
- odobravanje i sastavljanje izvješća o službenim putovanjima sukladno Odluci o vrsti i visini naknada troškova službenog putovanja u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH.

• Djelomično realizirane preporuke

- pravodobno i kontinuirano poduzimanje aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Planom i programom rada,
- postojanje osnovnih informacija kod opisa poslovnih promjena sukladno odredbama Pravilnika o uspostavljanju i vođenju glavne knjige Trezora,
- procjena vrijednosti sumnjivih i spornih sredstava oročenog depozita sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu proračuna Brčko distrikta BiH i
- uređivanje sustava internih kontrola s ciljem efikasnijeg poslovanja.

- **Nerealizirane preporuke**

- pridržavanje gornjih granica rashoda definiranih DOP-om prilikom izrade proračuna sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH,
- utvrđivanje realne potrebe za zakonit i transparentan angažman fizičkih osoba po osnovi ugovora o posebnim poslovima, te osiguravanja adekvatnog načina utvrđivanja visine naknade za obavljanje poslova, na temelju uspostavljenih normativnih i organizacijskih pretpostavki,
- popunjavanje ispražnjenih radnih mjesta sukladno Zakonu o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, kako bi se osigurala zakonitost rada, u dijelu načina zapošljavanja i izvršavanja svih ostalih obveza prema zaposlenicima po osnovi njihovog rada,
- isknjižavanje evidentiranih tražbina, po osnovi pogrešno uplaćenih trošarina prilikom uvoza nafte i naftnih derivata, iz poslovnih knjiga Porezne uprave, s ciljem fer prezentacije ukupnih tražbina od poreznih obveznika,
- objavljivanje donesenih izvješća o izvršenju proračuna u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH i na svojoj internetskoj stranici,
- uvođenja trezorskog sustava poslovanja u zdravstvenom sektoru,
- usklađivanja Organizacijskog plana sa Zakonom o Direkciji Brčko distrikta BiH u dijelu organizacije Direkcije i
- dostavljanje Vladi Brčko distrikta BiH dokumenta okvirnog proračuna u roku koji je propisan Zakonom o proračunu Brčko distrikta BiH.

- **Nerealizirane preporuke u prethodne tri godine**

- dostavljanje Vladi Brčko distrikta BiH nacрта prijedloga proračuna u roku koji je propisan Zakonom o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH,
- dosljedna primjena Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun poreza na dohodak i
- dostavljanje izvješća o izvršenom popisu stalnih sredstava, sitnog inventara i zaliha materijala, Središnjem popisnom povjerenstvu u roku koji je propisan odredbama Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.

Potrebno je da Direkcija intenzivira aktivnosti na otklanjanju i prevladavanju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvješćima.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1. Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava nužno je imati uspostavljen funkcionalan sustav interne kontrole, koji je odgovornost menadžmenta. Čimbenik koji najviše utječe na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, koje najviše dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlasti, vrednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

Organizacijskim planom Direkcije (u daljnjem tekstu: Organizacijski plan) je utvrđena unutarnja organizacija Direkcije, koja obuhvaća organizacijske jedinice, njihov djelokrug rada, sistematizaciju radnih mjesta, rukovođenje Direkcijom i organizacijskim jedinicama, odgovornost za rad i rukovođenje, stručni kolegij, suradnju u vršenju poslova, programiranje i planiranje rada, radne odnose i disciplinsku odgovornost.

Način rada i poslovi koji su u nadležnosti Direkcije uređeni su Zakonom o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, Zakonom o Trezoru Brčko distrikta BiH i Zakonom o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH i Organizacijskim planom.

Službe interne kontrole su uspostavljene na temelju Organizacijskog plana, a način rada Službi internih kontrola reguliran je Pravilnikom o internim kontrolama u Direkciji za financije Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o internim kontrolama u Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.

Nakon provedene revizije financijskog poslovanja Direkcije za 2018. godinu, utvrđeno je da sustav interne kontrole nije na zadovoljavajućoj razini u dijelu dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih akata, a što se ogleda u sljedećem:

- Programom rada nisu definirani rokovi za realizaciju postavljenih ciljeva, kako bi se pravodobno poduzimale potrebne mjere i aktivnosti kojima bi se osiguralo dosljedno i pravodobno izvršavanje programskih zadataka, kao i zakonskih obveza iz nadležnosti Direkcije,
- evidentiranje iznosa poreznih obveza po prijemu poreznih prijava u evidencije Porezne uprave, ne vrši se sukladno odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH,
- postupci prisilne naplate nisu poduzimani sukladno odredbama Pravilnika distrikta BiH s ciljem naplate ukupno utvrđenog duga,
- sadržaj izvješća o izvršenju proračuna, nije sastavljen sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH s ciljem omogućavanja kontrole utroška dodijeljenih sredstava, te analizu postignutih rezultata i poduzimanje adekvatnih mjera,
- dokument okvirnog proračuna i nacrt proračuna nije dostavljen Vladi Brčko distrikta BiH u rokovima propisanim odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH,
- nije izvršena popuna ispražnjenih radnih mjesta s ciljem stvaranja uvjeta svrsishodnog i efikasnog raspolaganja odobrenim proračunskim sredstvima, kako je to propisano odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2018. godinu,
- objave obavijesti o dodjeli svih ugovora iz zaključenih okvirnih sporazuma, nisu vršene sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH, u dijelu obveza po završenom postupku,
- izdatci za eksproprijaciju nisu planirani i priznavani sukladno njihovoj suštini, te nisu evidentirani u financijskim izvješćima sukladno odredbama MRS-JS 1 - Prezentacija financijskih izvješća, na teret pripadajućih kapitalnih projekata,
- nisu donesene pisane procedure i kriteriji koji bi regulirali način angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova i visinu naknade za obavljanje istih, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti,
- prilikom angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova, nisu dosljedno poštovane odredbe Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažiranja osoba na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta,
- priprema i praćenje rada povjerenstva za popis nisu osigurani sukladno odredbama Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa, u dijelu okončanja popisa i sastavljanjem izvješća u propisanim rokovima,

- strategija za unapređenje Porezne uprave nije urađena sukladno Strategiji reforme upravljanja javnim financijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2017. - 2020. godine,
- informacije o svim neaktivnim računima nisu objavljene jednom godišnje u najmanje jednom dnevnom listu koji je dostupan na teritoriju BiH sukladno odredbama Zakona o bankama u Brčko distriktu BiH,
- Uputa o donošenju odluke o unutarnjoj preraspodjeli odobrenih proračunskih sredstava, nije usuglašena sa Zakonom o proračunu Brčko distrikta BiH i zakonom o izvršenju proračuna za tekuću godinu u dijelu ograničenja unutarnje preraspodjele sredstava i
- Registar finansijskih izvješća nije uspostavljen, niti objavljen sukladno odredbama Pravilnika kojim se propisuju uvjeti i način za ovlašteno pristupanje i korištenje izvješća i dokumenata.

Potrebno je radi učinkovitijeg poslovanja uspostaviti sustav internih kontrola koji će eliminirati navedene slabosti i doprinijeti učinkovitom ostvarivanju ciljeva Direkcije.

6.2. Usklađenost sa zakonskim i drugim propisima

Na 6. tematskoj sjednici Vlada Brčko distrikta BiH je 13. 11. 2015. godine donijela Odluku o usvajanju Reformske agende za Bosnu i Hercegovinu za razdoblje 2015. - 2018. godine i Odluku o usvajanju Akcijskog plana za provedbu mjera iz Reformske agende za Bosnu i Hercegovinu za razdoblje 2015. - 2018. godine.

Akcijskim planom u oblasti javnih financija, oporezivanje i fiskalna održivost, Direkcija je delegirana kao nositelj aktivnosti donošenja Zakona o oporezivanju imovine i prava, kao i izmjena i dopuna Zakona o porezu na nekretnine, Zakona o porezu na dobit i Zakona o Poreznoj upravi, a prosinac 2016. godine je određen kao rok za izvršenje.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije donijela Zakon o oporezivanju imovine i prava, kao ni izmjene i dopune Zakona o porezu na nekretnine, Zakona o porezu na dobit i Zakona o Poreznoj upravi, što nije sukladno Akcijskom planu za provedbu mjera iz Reformske agende za Bosnu i Hercegovinu za razdoblje 2015. - 2018. godine.

Potrebno je donijeti zakon o oporezivanju imovine i prava kao i izmjene i dopune Zakona o porezu na nekretnine, Zakona o porezu na dobit i Zakona o Poreznoj upravi sukladno Akcijskom planu za provedbu mjera iz Reformske agende za Bosnu i Hercegovinu za razdoblje 2015. - 2018. godine u oblasti javnih financija, oporezivanje i fiskalna održivost.

Vlada Brčko distrikta BiH je na 14. redovitoj sjednici 5. 6. 2017. godine donijela Odluku o usvajanju Strategije reforme upravljanja javnim financijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2017. - 2020. godine. Strategijom, u oblasti mobiliziranje prihoda, Direkcija je određena kao odgovorna institucija za izradu strategije za unapređenje Porezne uprave, a 30. 6. 2017. godine je određen kao vremenski okvir.

Revizijom smo utvrdili da nije izrađena strategija za unapređenje Porezne uprave, što nije sukladno Strategiji reforme upravljanja javnim financijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2017. - 2020. godine.

Potrebno je izraditi strategiju za unapređenje Porezne uprave sukladno Strategiji reforme upravljanja javnim financijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2017. - 2020. godine.

Odredbama članka 14 Zakona o bankama u Brčko distriktu BiH je propisano da je Direkcija dužna objaviti informacije o svim neaktivnim depozitnim računima jednom godišnje i to u najmanje jednom dnevnom listu koji je dostupan na teritoriju BiH.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije objavila informacije o svim neaktivnim depozitnim računima u prethodnim godinama u najmanje jednom dnevnom listu koji je dostupan na teritoriju BiH, što nije sukladno odredbama članka 14 Zakona o bankama u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je da Direkcija objavi informacije o svim neaktivnim računima jednom godišnje u najmanje jednom dnevnom listu koji je dostupan na teritoriju BiH sukladno odredbama Zakona o bankama u Brčko distriktu BiH.

Odredbama članka 3 stavka 2 Zakona o visini stope zatezne kamate propisano je da se stopa zatezne kamate sastoji od: koeficijenta rasta potrošačkih cijena za razdoblje za koje se računa kamata koji određuje nadležno tijelo Distrikta i fiksne stope od 0,03 %. Odredbama članka 4 stavka 2 navedenog Zakona propisano je da se valorizacija glavnice ne primjenjuje ako je koeficijent rasta potrošačkih cijena u Distriktu za razdoblje za koje se računa kamata negativan.

Revizijom smo utvrdili da se obračun zatezne kamate vrši na mjesečnoj razini, koji uključuje mjesečnu valorizaciju glavnice (koeficijent rasta potrošačkih cijena pozitivan) na teret proračuna Brčko distrikta BiH, dok isključuje učinke mjesečne valorizacije (koeficijent rasta potrošačkih cijena negativan) u korist proračuna Brčko distrikta BiH. Navedeni način obračuna nije sukladan odredbama članka 3 stavka 2 Zakona o visini stope zatezne kamate, tj. valorizacija glavnice ne vrši se koeficijentom rasta potrošačkih cijena u Distriktu za razdoblje za koje se računa kamata.

Potrebno je obračun zatezne kamate vršiti za cjelokupno razdoblje za koje se računa zatezna kamata sukladno odredbama Zakona o visini stope zatezne kamate u pogledu ukupnog razdoblja na koje se odnosi.

Direkcija je sukladno svojoj nadležnosti, donijela Uputu o donošenju odluke o unutarnjoj preraspodjeli odobrenih proračunskih sredstava, broj: 02-04.1-94/10, dana 30. 3. 2010. godine. Uputom je propisano, članom 2 točkom 5, da se preraspodjela izdataka za **komunalne usluge i energiju** može vršiti samo u **četvrtom kvartalu tekuće godine**.

Odredbama članka 29 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i članka 16 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2018. godinu, regulirano je da se unutarnja preraspodjela izdataka za **komunalne usluge i energiju** može vršiti u zadnja tri kvartala tekuće godine. Navedeno vremensko ograničenje preraspodjele izdataka za komunalne usluge i energiju ukazuje da Uputa nije usuglašena sa Zakonom o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonom izvršenju proračuna za 2018. godinu.

Potrebno je Uputu o donošenju odluke o unutarnjoj preraspodjeli odobrenih proračunskih sredstava, usuglasiti sa Zakonom o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju proračuna za tekuću godinu u dijelu ograničenja unutarnje preraspodjele sredstava.

Odredbama članka 11 Zakona o porezu na dohodak je propisano da se prihodom od nesamostalne djelatnosti, na koji se plaća porez na dohodak, smatra plaća koju zaposleniku isplaćuje poslodavac.

Presudama Osnovnog suda Brčko distrikta BiH od 29. 3. 2018. godine i Apelacijskog suda Brčko distrikta BiH od 31. 8. 2018. godine odlučeno je da se na ime neisplaćenih razlika plaća za 9 zaposlenika Vlade Brčko distrikta BiH isplati 58.582,32 KM.

Revizijom smo utvrdili da je Direkcija 4. 12. 2018. godine i 5. 12. 2018. godine izvršila isplatu neisplaćenih razlika plaća po presudama, iz naloga za prijenos sredstava pojedinih odjela nismo se mogli uvjeriti, bez mišljenja sudskih vještaka, da li je/ili nije obračunan i obustavljen pripadajući porez na dohodak.

Potrebno je prilikom isplate plaća zaposleniku, vršiti obračun i uplatu pripadajućeg poreza na dohodak sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja oporezivih prihoda, uz mišljenje sudskih vještaka.

Člankom 4 Pravilnika kojim se propisuju uvjeti i način za ovlašteno pristupanje i korištenje izvješća i dokumenata iz Registra za financijsko izvješćivanje je propisano da Direkcija koja uspostavlja i vodi u elektroničkom obliku Registar financijskih izvješća javno objavljuje podatke iz Registra na službenoj internetskoj stranici.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije uspostavila u elektroničkom obliku i objavila Registar što nije sukladno članku 4 Pravilnika kojim se propisuju uvjeti i način za ovlašteno pristupanje i korištenje izvješća i dokumenata iz Registra za financijsko izvješćivanje.

Potrebno je uspostaviti u elektroničkom obliku i objaviti Registar financijskih izvješća sukladno odredbama Pravilnika kojim se propisuju uvjeti i način za ovlašteno pristupanje i korištenje izvješća i dokumenata iz Registra za financijsko izvješćivanje.

Člankom 10 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH je propisano da Direkcija, putem svojih organizacijskih dijelova, uspostavlja i vodi Registar izvršenih ocjena boniteta. Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije uspostavila niti vodi Registar izvršenih ocjena boniteta što nije sukladno članku 10 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je uspostaviti i voditi Registar izvršenih ocjena boniteta sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH u dijelu nadležnosti Direkcije.

Memorandum o institucionalnoj suradnji i razmjeni podataka o poreznim obveznicima između poreznih uprava u BiH od 12. 6. 2013. godine predviđena je institucionalna suradnja u razmjeni podataka putem informacijskih sustava iz deset različitih oblasti. Osnovano je Koordinacijsko tijelo sastavljeno od osam službenika zaposlenih u poreznim upravama u BiH (Uprave za neizravno oporezivanje, Porezne uprave Republike Srpske, Porezne uprave Federacije BiH i Porezne uprave Brčko distrikta BiH).

Cilj potpisanog Memoranduma je unapređenje naplate poreza i otkrivanje nepravilnosti kod poreznih obveznika putem razmjene podataka kroz informacijske sustave potpisnika.

Revizijom smo utvrdili da informacijski sustav Porezne uprave Brčko distrikta BiH ne omogućuje potpunu razmjenu podataka iz informacijskih sustava drugih poreznih uprava u BiH kako je predviđeno Memorandumom.

Također, informacijski sustav trezorskog poslovanja ne podržava prijenos iz pojedinačnih baza podataka čime su onemogućene softverske kontrole koje doprinose točnosti i ažurnosti podataka.

Potrebno je izvršiti konfiguriranje informacijskog sustava Porezne uprave Brčko distrikta BiH koje će omogućiti potpunu razmjenu podataka iz informacijskih sustava

drugih poreznih uprava u BiH sukladno Memorandumu o institucionalnoj suradnji i razmjeni podataka o poreznim obveznicima između poreznih uprava u BiH od 12. 6. 2013. godine.

Potrebno je donijeti strateški plan IT razvitka kako bi se na sistematičan način pristupilo razvoju IT u Direkciji i osigurala adekvatna IT potpora procesima sukladno delegiranim nadležnostima i ciljevima Direkcije.

Sukladno odredbama članka 8 Zakona o poticaju u gospodarstvu Brčko distrikta BiH, subvencije privatnim pravnim osobama (u daljnjem tekstu: olakšice) sastoje se od sljedećih olakšica:

- a. potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne pristojbe za isticanje firme,
- b. nadoknade sudskih pristojbi plaćenih za osnivanje pravnog subjekta,
- c. nadoknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu,
- d. nadoknade za priključenje na vodovodnu i kanalizacijsku mrežu,
- e. nadoknade pristojbi za dobivanje lokacijskih uvjeta, odobrenja za građenje i odobrenja za uporabu objekta,
- f. nadoknade za utrošenu električnu energiju i vodu u visini razlike u cijeni električne energije i vode koju plaća pravna osoba i cijene koju plaća kućanstvo,
- g. naknade za novo zapošljavanje nezaposlenih osoba,
- h. nadoknade za obveze uplaćene po osnovi poreza i doprinosa za vrijeme rodiljnog dopusta i
- i. nadoknade novčanog iznosa za nove investicije radi nabave stalnih sredstava.

Odredbama članka 21 Zakona o Trezoru Brčko distrikta BiH, kao i odredbama članka 2 Pravilnika o uspostavljanju i vođenju glavne knjige Trezora je propisano, da se glavna knjiga Trezora sastoji od klasa, glavnih kategorija, potkategorija, glavne grupe, podgrupe i analitičkih računa iz računskog kontnog plana te da predstavlja osnovni sustav upravljanja javnim izdancima Brčko distrikta BiH.

Revizijom smo utvrdili da je na ekonomskim kodovima Odjela za gospodarski razvitak, šport i kulturu, subvencija i naknada troškova gospodarskim subjektima (614511 i 614512) tijekom 2018. godine evidentirano 1.473 poslovnih promjena u iznosu od 6.384.139,99 KM. Poslovne promjene odnose se na različite olakšice propisane odredbama članka 8 Zakona o poticaju u gospodarstvu Brčko distrikta BiH, a značajni iznosi istih nisu knjigovodstveno analitički evidentirani.

Zbog značaja iznosa isplaćenih izdataka po osnovi različitih olakšica, sintetičko evidentiranje onemogućuje uspostavu osnovnog sustava za upravljanje javnim izdancima, što nije sukladno odredbama članka 21 Zakona o Trezoru Brčko distrikta BiH, kao i odredbama članka 2 Pravilnika o uspostavljanju i vođenju glavne knjige Trezora.

Potrebno je da Trezor u suradnji s Odjelom za gospodarski razvitak, šport i kulturu vrši analitičku evidenciju značajnih iznosa poslovnih promjena (olakšica) sukladno odredbama Zakona o Trezoru Brčko distrikta BiH i Pravilnika o uspostavljanju i vođenju glavne knjige Trezora radi osiguranja osnovnog sustava za upravljanje javnim izdancima.

Odredbama članka 22 Zakona o izvršenju Proračuna Brčko distrikta BiH za 2018. godinu je propisano da Direkcija po službenoj dužnosti vrši kontrolu utroška dodijeljenih sredstava potpora svih korisnika sredstava koji nisu podnijeli izvješće o namjenskom utrošku sredstava potpora dodijeljenih u prethodnoj godini do 30. rujna tekuće godine.

Direkcija tijekom 2018. godine nije vršila kontrolu utroška dodijeljenih sredstava potpora svih korisnika sredstava koji nisu podnijeli izvješće o namjenskom utrošku sredstava potpora

dodijeljenih u prethodnoj godini do 30. rujna tekuće godine, što nije sukladno odredbama članka 22 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2018. godinu.

Potrebno je da Direkcija vrši kontrolu utroška dodijeljenih sredstava potpora svih korisnika sredstava koji nisu podnijeli izvješće o namjenskom utrošku sredstava potpora dodijeljenih u prethodnoj godini do 30. rujna tekuće godine sukladno odredbama Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH u dijelu kontrole utroška sredstava potpora.

Potrebno je u suradnji s Vladom i ostalim institucijama Brčko distrikta BiH, poduzeti aktivnosti na uspostavljanju registra dodijeljenih potpora iz proračuna Brčko distrikta BiH radi učinkovitije kontrole utrošenih sredstava potpora.

Člankom 7 Zakona o zaštiti od požara Brčko distrikta BiH je propisano da je Direkcija obvezna donijeti plan zaštite od požara sukladno Planu zaštite od požara Brčko distrikta BiH. Skupština Brčko distrikta BiH je 17. 1. 2013. godine usvojila Plan zaštite požara Brčko distrikta BiH broj 02-000573/12 koji je predložila Vlada Brčko distrikta BiH. Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije donijela plan zaštite od požara što nije sukladno članku 7 Zakona o zaštiti od požara Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Direkcija donese plan zaštite od požara sukladno odredbama Zakona o zaštiti od požara Brčko distrikta BiH u dijelu organiziranja zaštite od požara.

Odredbama članka 20 Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini je određeno da svako javno tijelo dostavlja i objavljuje vodič kojim se svakoj osobi omogućuje pristup informacijama pod kontrolom javnog tijela, uključujući informacije potrebne za obraćanje javnom tijelu i njegovom službeniku za informiranje, bitne elemente postupka podnošenja zahtjeva, zajedno sa uzorkom zahtjeva u pisanoj formi, informacije o kategorijama iznimki, postupku pristupa informacijama, troškove umnožavanja, pristupu pravnom lijeku i svim bitnim rokovima. Vodič, također, upućuje na indeks registar i na način pristupa registru. Vodič se dostavlja ombudsmanu, svakoj javnoj i pravnoj knjižnici u Bosni i Hercegovini i, kada je moguće preko interneta, a dostupan je na zahtjev. Procesom revizije smo utvrdili da Direkcija nije donijela vodič, kojim se svakoj osobi omogućuje pristup informacijama pod kontrolom javnog tijela, što nije sukladno odredbama članka 20 Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH.

Potrebno je da Direkcija donese i objavi vodič kojim se svakoj osobi omogućuje pristup informacijama pod kontrolom javnog tijela, sukladno odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH.

Odredbama članka 11 Zakona o zaštiti osobnih podataka je određeno da je javno tijelo kao pravna osoba koja samostalno obrađuje i utvrđuje svrhu i način obrade osobnih podataka na temelju zakona ili propisa, dužno donijeti propis radi provedbe Zakona o zaštiti osobnih podataka, u okviru svojih nadležnosti. Revizijom smo ustanovili da Direkcija u okviru svoje nadležnosti, nije donijela propis, s ciljem provedbe Zakona o zaštiti osobnih podataka, što nije sukladno odredbama članka 11 Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Potrebno je da Direkcija u okviru svoje nadležnosti, donese propis s ciljem provedbe Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Odredbama članka 90 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država i BiH (Službeni glasnik BiH, broj 10/08) je propisano da će, u svrhu razvijanja finansijske kontrole u javnom sektoru, doći do uspostavljanja središnjih jedinica za usklađivanje sustava finansijskog upravljanja i kontrole i sustava unutarnje revizije.

Centralna harmonizacijska jedinica Ministarstva financija i trezora BiH i Centralna jedinica za harmonizaciju Ministarstva financija Republike Srpske su uspostavljene 2009. godine, dok je Centralna harmonizacijska jedinica Federalnog ministarstva financija uspostavljena 2008. godine.

Poslovníkom o radu Koordinacijskog odbora središnjih jedinica za harmonizaciju donesenog od Koordinacijskog odbora središnjih jedinica za harmonizaciju na III. sjednici 24. 1. 2011. godine u članku 5 je propisana mogućnost da Direkcija imenuje predstavnika u Koordinacijski odbor koji će imati status promatrača.

Direkcija nije uspostavila centralnu jedinicu za usklađivanje sustava finansijskog upravljanja i kontrole i sustava unutarnje revizije kako je propisano odredbama članka 90 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država i BiH.

Do završetka procesa revizije, Direkcija nije imenovala predstavnika u Koordinacijski odbor središnjih jedinica za harmonizaciju koji će imati status promatrača kako je omogućeno odredbama članka 5 Poslovníkom o radu Koordinacijskog odbora središnjih jedinica za harmonizaciju.

Potrebno je uspostaviti centralnu jedinicu za usklađivanje sustava finansijskog upravljanja i kontrole i sustava unutarnje revizije sukladno odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država i BiH u dijelu suradnje u oblasti revizije i finansijske kontrole.

Potrebno je imenovati predstavnika u Koordinacijski odbor središnjih jedinica za harmonizaciju sukladno odredbama Poslovníka o radu Koordinacijskog odbora središnjih jedinica za harmonizaciju u dijelu sastava i mandata.

6.3. Program rada i realizacija predviđenih zadataka

Odredbama članka 16 Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH je propisano da Direkcija na koncu svake kalendarske godine podnosi Skupštini Brčko distrikta BiH godišnje izvješće o radu i program rada za iduću godinu.

Direkcija je u roku podnijela Skupštini Brčko distrikta BiH Program rada za 2018. godinu kako je propisano navedenim člankom Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH.

Programom rada Direkcije za financije za 2018. godinu definirane su aktivnosti koje će se obavljati u sklopu redovitih aktivnosti, po organizacijskim jedinicama, s namjerom da se tijekom 2018. godine realiziraju strateški ciljevi kao što su:

- a) rad na realizaciji aktivnosti koji se odnosi na oblast javnih financija iz Strategije razvitka Brčko distrikta BiH, te donošenje Strategije reforme javnih financija za razdoblje 2016. - 2020. godina,
- b) donošenje i provedba zakona i provedbenih propisa iz djelokruga rada Direkcije,
- c) kontinuiran rad na operacionalizaciji mjera Akcijskog plana Reformske agende za BiH za razdoblje 2015. - 2018. godina,
- d) provedba mjera i aktivnosti koje su definirane u Akcijskom planu reforme javne uprave u BiH,
- e) unapređenje informacijskog sustava iz oblasti javnih financija,
- f) poduzimanje mjera na suzbijanju sive ekonomije i
- g) provedba Strategije za borbu protiv korupcije u Brčko distriktu BiH.

Od zakonodavnih aktivnosti planirani su izrada i upućivanje u zakonsku proceduru sljedećih zakona: Zakon o proračunu Brčko distrikta BiH, Zakon o izvršenju proračuna za 2018. godinu, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na nekretnine, Zakon o oporezivanju imovine i prava, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visini zakonske zatezne kamate, Zakon o plaćama, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit, Zakon o igrama na sreću, Zakon o poreznom postupku, Zakon o osiguravajućim društvima i Zakon o fiskalnom registru.

Revizijom smo utvrdili da je značajan dio ciljeva definiran kao sudjelovanje u planiranim zajedničkim projektima, priprema ili nastavak započetih aktivnosti, tako da se ne može pouzdano utvrditi stupanj njihovog izvršenja. Informacije o realizaciji ciljeva postavljenih Programom rada nisu kompletne, tako da ciljevi nisu elaborirani u cijelosti, također, nisu definirani ni rokovi za realizaciju postavljenih ciljeva.

Potrebno je Programom rada definirati rokove za realizaciju postavljenih ciljeva, te pravodobno poduzimati potrebne mjere i aktivnosti kojima će se osigurati dosljedno i pravodobno izvršavanje svih programskih zadataka, kao i zakonskih obveza iz nadležnosti Direkcije.

6.4. Prihodi i primitci

Ukupno naplaćeni prihodi od poreznih obveznika, iz nadležnosti Porezne uprave Brčko distrikta BiH (tablica 2 u prilogu Izvješća), prema pomoćnim evidencijama u 2018. godini iznosili su 28.819.081,00 KM i veći su za 1.769.081,00 ili 6,54 % u odnosu na planirane i 992.844,00 KM ili 3,57 % u odnosu na zadužene prihode, odnosno na evidentirane obveze tekućeg razdoblja.

Člankom 39 stavkom 2 pod 1 Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH propisano je da se utvrđivanje porezne obveze poreznog obveznika vrši se po prijemu porezne prijave ili izmijenjene porezne prijave obveznika u kojoj je obračunana obveza.

U 2018. godini je evidentirano u evidencije Porezne uprave 87 025 poreznih prijava.

Revizijom smo utvrdili da se evidentiranje poreznih prijava ne vrši po prijemu porezne prijave, te iznosi poreznih obveza u evidencijama Porezne uprave nisu ažurni, što nije sukladno odredbama članka 39 stavka 2 pod 1 Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.

Potrebno je vršiti evidentiranje iznosa poreznih obveza po prijemu poreznih prijava u evidencije Porezne uprave sukladno odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.

Odredbama članka 11 Pravilnika o postupku prisilne naplate poreznih obveza je propisano da se nakon isteka roka za plaćanje duga, po rješenju o pokretanju postupka prisilne naplate, nastavlja s poduzimanjem propisanih mjera prisilne naplate radi naplate ukupno utvrđenog duga.

Tijekom 2018. godine pokrenuto je 626 postupka prisilne naplate za redovite poreze, naknade i komunalne pristojbe u iznosu od 1.801.106,20 KM, od čega je naplaćeno 1.006.882,66 KM iz 2018. godine i 1.366.408,84 KM obveza iz prethodnih godina.

Pokretanje postupaka prisilne naplate novčanih kazni i sudskih pristojbi izvršeno je tijekom 2018. godine u 2 795 slučajeva u iznosu od 1.169.748,80 KM, a naplaćeno je 116.557,80 KM ili 9,96 %.

Ukupan broj aktivnih predmeta prisilne naplate s 31. 12. 2018. godine je 2 378 za redovite poreze, naknade i komunalne pristojbe i 14 436 predmeta novčanih kazni i sudskih pristojbi.

Najveći dio pokrenutih postupaka prisilne naplate novčanih kazni i sudskih pristojbi se odnosi na predmete čija je naplata zbog relativno male vrijednosti otežana samim troškovima postupka koji značajno premašuju iznos tražbina od kazne.

Prepreku učinkovitoj naplati pokrenutih postupaka predstavlja činjenica da nije uspostavljen sustav elektroničke razmjene podataka između porezne uprave i drugih institucija koji bi omogućio izravan uvid u sva primanja i imovinu dužnika nad kojom bi se mogao izvršiti postupak pljenidbe.

Naplata od 9,96 % kod postupaka prisilne naplate novčanih kazni i sudskih pristojbi kao i broj aktivnih postupaka ukazuje da Direkcija nije osigurala nužne pretpostavke za nastavljanje s poduzimanjem propisanih mjera prisilne naplate radi naplate ukupno utvrđenog duga, što nije sukladno odredbama članka 11 Pravilnika o postupku prisilne naplate poreznih obveza. Kao posljedica navedenog je da su značajna sredstva po ovoj osnovi ostala nenaplaćena u 2018. godini i da će zbog zastare, osobito kazni i sudskih pristojbi male vrijednosti, postati zakonski nenaplativa.

Potrebno je osigurati pravodobno i sveobuhvatno nastavljanje postupaka prisilne naplate sukladno odredbama Pravilnika distrikta BiH radi naplate ukupno utvrđenog duga.

Potrebno je inicirati izmjene propisa o prekršajima radi iznalaženja ekonomičnijih i efikasnijih metoda naplate novčanih kazni i sudskih pristojbi.

6.5. Planiranje i izvršenje tekućeg proračuna

Tekući proračun Direkcije za 2018. godinu planiran je u iznosu od **7.447.415,35 KM**, a realiziran **6.898.016,28 KM**, odnosno **92,62 %** odobrenih sredstava, (što je prikazano u tablici broj 1 koja se nalazi u prilogu Izvješća).

Odredbama članka 48 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH je propisano da izvješće o izvršenju proračuna sadrži ostvarene prihode i primanja, rashode i izdatke tijekom godine koji su prikazani, tako da se može jasno vidjeti razlika između odobrenog proračuna i njegovog ostvarenja.

Proračunom Brčko distrikta BiH za revidiranu godinu, kao i za prethodne godine, u Posebnom dijelu proračuna naveden je Pregled proračunskih korisnika s analitičkom klasifikacijom izdataka.

Revizijom smo utvrdili da izvješće o izvršenju proračuna za revidirano razdoblje, kao i izvješće za prethodne godine, ne sadrže pregled izvršenja po analitičkoj klasifikaciji izdataka kao što je navedeno u odobrenom proračunu te se ne može vidjeti razlika između odobrenog proračuna i njegovog ostvarenja po analitici, kako je propisano odredbama članka 48 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH. Navedeno onemogućava kontrolu utroška sredstava kao i analizu ostvarenih rezultata te eventualno poduzimanje adekvatnih mjera radi ostvarivanja planiranih rezultata.

Potrebno je sadržaj izvješća o izvršenju proračuna sastaviti sukladno odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH radi omogućavanja kontrole utroška

dodijeljenih sredstava te analizu postignutih rezultata i poduzimanje adekvatnih mjera.

Odredbama članka 13 stavka 2 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i članka 3 (Proračunski kalendar) Odluke o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH je propisano, da je Direkcija dužna dostaviti Vladi Brčko distrikta BiH dokument okvirnog proračuna (DOP) najkasnije do 15. lipnja tekuće godine.

Odredbama članka 15 stavka 2 navedenog zakona i članka 3, također navedene odluke, propisano je da je krajnji rok do kada Direkcija treba dostaviti nacrt proračuna Vladi Brčko distrikta BiH 15. rujna tekuće godine.

Revizijom smo utvrdili da je Direkcija dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2019. – 2021. godine dostavila Vladi Brčko distrikta BiH 27. 7. 2018. godine, što nije sukladno odredbama članka 13 stavka 2 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.

Također, utvrdili smo da Direkcija nije do 15. rujna tekuće godine dostavila Vladi Brčko distrikta BiH Nacrt proračuna za 2018. godinu, što nije sukladno odredbama članka 15 stavka 2 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH.

Odredbama članka 12 pod g) Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, regulirana je nadležnost Direkcije da sudjeluje u pripremi prijedloga godišnjeg proračuna u koordinaciji s dogradonačelnikom Distrikta, u rokovima propisanim odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Odluke o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije pravodobno poduzela aktivnosti u koordinaciji s dogradonačelnikom Distrikta na sudjelovanju u pripremi dokumenta okvirnog proračuna, kao i prijedloga godišnjeg proračuna, što nije sukladno odredbama Zakona o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Direkcija, sukladno svojim nadležnostima reguliranim Zakonom o Direkciji za financije Brčko distrikta BiH, u koordinaciji s dogradonačelnikom Distrikta pravodobno pokrene aktivnosti na donošenju dokumenta okvirnog proračuna i nacrta proračuna u rokovima propisanim odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Odluke o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH, kako bi Vlada Distrikta iste prosljedila Skupštini u daljnju zakonsku proceduru.

6.5.1. Izdatci za bruto plaće i naknade

Izdatci za bruto plaće u 2018. godini planirani su u iznosu od **3.169.765,47 KM**, a izvršeni **2.799.202,97 KM** ili 88,22 % od plana.

Organizacijskim planom Direkcije od 20. 6. 2018. godine, s primjenom od 1. 7. 2018. godine predviđeno je 143 zaposlenika.

Revizijom smo utvrdili da je Direkcija na dan 31. 12. 2018. godine imala 115 zaposlenika, odnosno 28 ispražnjenih radnih mjesta. Navedeno je imalo za posljedicu relativno nizak postotak realizacije planiranih izdataka za bruto plaće, tj. sredstva odobrena proračunom za bruto plaće ostala su neutrošena u iznosu od 370.562,50 KM.

Navedena neutrošena sredstva nisu oslobođena i dana na raspolaganje rebalansom proračuna za potrebe drugih proračunskih korisnika, što nije sukladno odredbama članka 24 stavka 2 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i članka 10 stavka 2 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2018. godinu, radi svrsishodnog i učinkovitog raspolaganja odobrenim proračunskim sredstvima.

Potrebno je da Direkcija izvrši popunu ispražnjenih radnih mjesta u svrhu stvaranja uvjeta svrsishodnog i učinkovitog raspolaganja odobrenim proračunskim sredstvima, kako je to propisano odredbama Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH.

Člankom 17 Zakona o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH je propisano, da Direkcija vrši nadzor o provedbi odredbi ovog zakona o čemu najmanje dva puta godišnje dostavlja izvješće gradonačelniku.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija, tijekom 2018. godine, nije dostavljala izvješća gradonačelniku o provedbi Zakona o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH, što nije sukladno odredbama članka 17 spomenutog zakona.

Potrebno je da Direkcija dostavlja izvješća gradonačelniku o provedbi Zakona o plaćama zaposlenih u tijelima uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu nadzora nad primjenom spomenutog zakona.

Odredbama članka 13 Zakona o Trezoru Brčko distrikta BiH je propisano da Trezor vrši centralizirani obračun i isplatu plaća zaposlenicima tijela uprave i institucija Brčko distrikta BiH.

Uvidom u popis poslodavaca koji nisu uvezali staž zaposlenicima objavljenom od Fonda MIO RS utvrdili smo da nije uvezan staž za 424 zaposlenika tijela uprave i institucija Brčko distrikta BiH u prethodne 24 godine.

Jedinstveni sustav prikupljanja i naplate doprinosa obveznika u Republici Srpskoj uspostavljen je 1. siječnja 2010. godine, od kada je i nadležnost za evidenciju uplate doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje prenesena s Fonda MIO RS na Poreznu upravu Republike Srpske.

Potrebno je, u suradnji s nadležnim institucijama, pokrenuti aktivnosti na otklanjanju problema uvezivanja staža zaposlenicima tijela uprave i institucija Brčko distrikta BiH radi omogućavanja korištenja pripadajućih zakonskih prava po osnovi mirovinskog i invalidskog osiguranja.

6.5.2. Izdatci za putne troškove

Izdatci za službena putovanja u 2018. godini izvršeni su u iznosu od 18.400,40 KM ili 64,92 % od plana.

6.5.3. Izdatci za energiju

Izdatci za energiju izvršeni su u iznosu od 42.410,13 KM, što predstavlja 93,62 % plana. Od navedenog iznosa na izdatke za električnu energiju odnosi se 32.752,78 KM, a na izdatke za loživo ulje 9.657,35 KM.

6.5.4. Izdatci za komunalne usluge

Izdatci za komunalne usluge izvršeni su u iznosu od 231.910,17 KM ili 92,68 % od plana. U okviru komunalnih usluga na poštanske usluge se odnosi 180.190,84 KM, telefonske usluge 32.515,57 KM, odvoz smeća 5.307,12 KM, **izdatci za mobilni telefon 7.312,35 KM** i usluge za potrošnju vode i odvod otpadnih voda 6.584,29 KM.

Okvirnim sporazumom zaključenim 16. 5. 2016. godine za vršenje usluga VPN mobilne telefonije predviđena je vrijednost okvirnog sporazuma na razdoblje od dvije godine, od dana potpisivanja okvirnog sporazuma, u iznosu od 19.697,85 KM.

Revizijom smo utvrdili da su usluge VPN mobilne telefonije korištene do 31. 12. 2018. godine te da je u navedenom razdoblju ukupan iznos realiziranih usluga 25.133,14 KM, što nije sukladno predviđenom iznosu i razdoblju važenja zaključenog Okvirnog sporazuma.

Potrebno je, prilikom nabava po zaključenim okvirnim sporazumima, pridržavati se odredbi iz zaključenih okvirnih sporazuma u dijelu predviđenih iznosa i razdoblja važenja javne nabave.

6.5.5. Izdatci materijala i sitnog inventara

Izdatci materijala i sitnog inventara u 2018. godini izvršeni su u iznosu od 96.457,35 KM ili 99,20 % od plana. Od izvršenog iznosa na izdatke za formulare i papir se odnosi 43.037,15 KM, kompjutorski materijal 21.601,09 KM, sitni inventar 10.896,90 KM, materijal za čišćenje 15.445,15 KM i na ostali materijal 5.477,06 KM.

6.5.6. Izdatci za usluge prijevoza i goriva

Izdatci za usluge prijevoza i goriva u 2018. godini realizirani su iznosu od 10.729, ili 66,51 % od plana.

Navedeni izdatci se odnose na troškove benzina u iznosu od 4.087,32 KM, troškove dizelskog goriva u iznosu od 5.862,38 KM i troškove registracije motornih vozila u iznosu od 780,20 KM.

6.5.7. Izdatci za tekuće održavanje

Izdatci za tekuće održavanje u 2018. godini realizirani su iznosu od 91.036,54 KM ili 91,44 % od plana.

Strukturu spomenutih usluga čine: usluge popravaka i održavanja opreme u iznosu od 65.603,04 KM, usluge popravaka i održavanja vozila u iznosu od 7.725,61 KM, usluge popravaka i održavanja zgrada u iznosu od 17.328,44 KM i ostale usluge 379,45 KM.

6.5.8. Izdatci za osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa

Izdatci za osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa u 2018. godini su realizirani u iznosu od 24.096,92 ili 81,80 % od planiranog iznosa.

6.5.9. Izdatci po osnovi ugovorenih usluga

Izdatci po osnovi ugovorenih usluga ostvareni su u iznosu od 3.141.111,11 ili 98,62 % od planiranog iznosa.

Strukturu spomenutih usluga čine:

- sudska rješenja i izvansudska poravnjanja	2.411.287,23 KM
- usluge po ugovorima o djelu (posebni poslovi)	269.954,00 KM
- otplata glavnice po kreditima	149.512,17 KM
- Fond za razvitak i zapošljavanje RS	90.490,36 KM
- usluge čišćenja i održavanja	44.046,24 KM
- omladinske zadruge i ugovori o djelu	43.158,48 KM
- otplata kredita za saniranje vodovodnog sustava	28.884,02 KM

- izdatci za rad povjerenstava	28.800,06 KM
- kompjutorske usluge	21.206,25 KM
- usluge tiskanja i oglasi	9.711,00 KM
- usluge vještačenja - vanjski suradnici	9.633,61 KM
- izdatci za oglase	9.476,99 KM
- usluge reprezentacije i darovi	9.181,68 KM
- usluge stručnog obrazovanja	5.949,05 KM
- usluge carinskog postupka	3.008,18 KM
- ostale nespomenute usluge	6.811,79 KM

Eksproprijacija zemljišta na temelju sudskih rješenja ili izvansudskih poravnana izvršava se na teret tekućeg proračuna Direkcije, priznavanjem rashoda tekućeg obračunskog razdoblja. U okviru rashoda eksproprijacije u razdoblju 1. 1. – 31. 12. 2018. godine iskazan je iznos od najmanje 250.474,82 KM koji predstavlja iznos naknade za ekspropirano zemljište bez kamata i troškova postupka. Pošto je rezultat transakcije stjecanja imovine koju kontrolira i od koje se očekuje budući priljev ekonomskih koristi ili uslužnog potencijala isto predstavlja sredstvo (Paragraf 7 MRS-JS 1 Prezentacija financijskih izvješća) te ne može biti priznato kao rashod tekućeg obračunskog razdoblja. Sredstva za eksproprijaciju zemljišta se početno planiraju u okviru kapitalnog proračuna Odjela za prostorno planiranje i imovinskopravne poslove Vlade Brčko distrikta BiH.

Revizijom smo utvrdili da za realizaciju i evidentiranje navedenih sredstava, nisu uspostavljene adekvatne procedure između Pravobraniteljstva Brčko distrikta BiH, Direkcije i Odjela za prostorno planiranje i imovinskopravne poslove vezane za planiranje, evidentiranje i izvješćivanje o stjecanju imovine Brčko distrikta BiH putem sudskih rješenja ili izvansudskih poravnana.

Potrebno je prilikom stjecanja imovine preko sudskih rješenja i izvansudskih poravnana eksproprijacije zemljišta, izdatke za eksproprijaciju planirati i priznavati sukladno njihovoj suštini te evidentirati u financijskim izvješćima sukladno odredbama MRS-JS 1 - Prezentacija financijskih izvješća, na teret pripadajućih kapitalnih projekata.

Potrebno je u suradnji s nadležnim odjelima Vlade i institucijama Brčko distrikta BiH, uspostaviti adekvatne procedure vezane za planiranje, evidentiranje i izvješćivanje o stjecanju imovine preko sudskih rješenja ili izvansudskih poravnana.

Izdatci za usluge po ugovorima o obavljanju posebnih poslova u 2018. godine ostvareni su u iznosu od **269.954,00 KM** i odnose se na 26 angažiranih osoba, a zaključivanje pojedinačnih ugovora vršeno je na temelju Odluke Vlade o davanju suglasnosti (broj: 05-000336/18 od 6. 4. 2018. godine), i to za angažiranje 26 izvršitelja.

Člankom 46 a) stavkom 4 Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Zakon o državnoj službi) regulirano je da se naknada za obavljanje posebnih poslova, kao i forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova propisuju Pravilnikom o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Pravilnik o radu).

Odredbama članka 13 stavka 4 Pravilnika o radu regulirano je da način angažiranja i visinu naknade za obavljanje posebnih poslova utvrđuje rukovoditelj tijela javne uprave sukladno vrsti i obujmu poslova.

U postupku revizije utvrdili smo, da ne postoje pisane procedure i kriteriji koji bi regulirali način angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova i visinu naknade za njihovo obavljanje.

Potrebno je donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulirali način angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova i visinu naknade za obavljanje istih, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.

Odredbama članka 46 a) stavka 2 Zakona o državnoj službi regulirano je da su posebni poslovi, poslovi koji se obavljaju radi ispunjenja obveza iz nadležnosti tijela javne uprave za koje nisu predviđena radna mjesta. Također, odredbama članka 13 stavka 1 Pravilnika o radu regulirano je da se, u iznimnim slučajevima, rad u tijelima javne uprave može obavljati angažiranjem osoba radi obavljanja posebnih poslova za koje ne postoje predviđena radna mjesta.

Uvidom u Organizacijski plan Direkcije i stanje popunjenosti sistematiziranih radnih mjesta i obrazloženje prijedloga za angažiranje osoba za obavljanje posebnih poslova utvrdili smo da se ugovori odnose za obavljanje redovitih stručnih poslova iz nadležnosti Direkcije te da je potreba nastala zbog nepopunjenosti pozicija predviđenih Organizacijskim planom Direkcije. Zaključujemo da angažiranje osoba za obavljanje posebnih poslova u Direkciji nije sukladno odredbama članka 46 a) stavka 2 Zakona o državnoj službi i članka 13 stavka 1 Pravilnika o radu.

Potrebno je prilikom angažiranja osoba za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštovati odredbe Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažiranja osoba na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.

Odredbama članka 14 Pravilnika o radu utvrđena je obveza tijela javne uprave da o zaključenim ugovorima o obavljanju posebnih poslova obavijesti Zavod za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, što ima za posljedicu privremeno brisanje angažiranih osoba iz evidencije nezaposlenih osoba i gubitak zdravstvenog osiguranja.

Zaključenim ugovorima nije definiran obveznik uplate doprinosa za osiguranje od ozljede na radu i profesionalne bolesti, tako da angažirane osobe tijekom rada nisu pokrivene zdravstvenim osiguranjem. Zbog mogućeg nastanka ozljede na radu i profesionalnih bolesti u danim okolnostima, mogu se očekivati odštetni zahtjevi koji višestruko premašuju iznose uplaćenih doprinosa nastale primjenom propisane osnovice i stope za obavljanje ovih poslova.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora, u okviru visine naknade, odrediti obveznika uplate doprinosa za osiguranje od ozljede na radu i profesionalne bolesti i osigurati njezino izvršenje.

6.6. Proračun kapitalnih potreba

Odobrena sredstva za kapitalni proračun u razdoblju od 2016. - 2018. godine iznosila su 352.556,85 KM. Izvršenje proračuna kapitalnih potreba u navedenom razdoblju iznosi 179.083,99 KM ili 50,80 % od odobrenog proračuna (tablica broj 3 u prilogu Izvješća).

6.7. Primjena Zakona o javnim nabavama BiH

Odredbama članka 74 Zakona o javnim nabavama BiH je propisano da ugovorna tijela objavljuju obavijesti o dodjeli svih ugovora iz zaključenih okvirnih sporazuma tijekom jedne godine, najkasnije 30 dana od isteka kalendarske godine.

Odjel za stručne i administrativne poslove na temelju članka 20 Zakona o Javnoj upravi Brčko distrikta BiH je nadležan za provedbu postupaka javnih nabava za ugovorno tijelo Brčko distrikt BiH na temelju dostavljenih zahtjeva i obavijesti Vlade i institucija Brčko distrikta BiH.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije dostavila obavijest o dodjeli svih ugovora iz zaključenih okvirnih sporazuma tijekom jedne godine Odjelu za stručne i administrativne poslove te isti nisu objavljeni najkasnije 30 dana od isteka kalendarske godine, što nije sukladno odredbama članka 74 Zakona o javnim nabavama BiH.

Potrebno je dostaviti Odjelu za stručne i administrativne poslove obavijesti o dodjeli svih ugovora iz zaključenih okvirnih sporazuma radi objave istih u propisanom roku, sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH, u dijelu obveza po završenom postupku.

6.8. Godišnji popis sredstava i izvora sredstava na dan 31. 12. 2018. godine

Odlukom ravnatelja Direkcije broj: 05-04.1-807/18 od 11. 10. 2018. godine i Odlukom o izmjenama Odluke 05-04.1-807/18 od 24. 10. 2018. godine imenovano je Povjerenstvo za popis osnovnih sredstava, stanja novčanih sredstava, obveza i tražbina na dan 31. 12. 2018. godine.

Odredbama članka 7 Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 30/08 od 18. 7. 2008. godine) je propisano da je Povjerenstvo za popis dužno izvršiti popis i dostaviti ga Središnjem povjerenstvu i Trezoru najkasnije do 15. siječnja iduće godine.

Povjerenstvo je 28. 2. 2019. godine sastavilo Zapisnik o popisu stalnih sredstava na dan 31. 12. 2018. godine te isti dostavilo Središnjem povjerenstvu i Trezoru. Neizvršavanje popisa u propisanom roku nije sukladno članku 7 Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza.

Potrebno je pravodobnim pripremama i praćenjem rada povjerenstva za popis Direkcije osigurati dosljednu primjenu Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa, u dijelu okončanja popisa i sastavljanja izvješća u propisanim rokovima.

7. Komentar

Direkciji je uručen Nacrt izvješća o reviziji financijskog poslovanja Direkcije za financije Brčko distrikta BiH za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2018. godine, broj: 01-02-03-13-237/19, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana Direkcija se očitovala Dopisom broj: 13.9-04.1-610/19, od 1. 7. 2019. godine i dostavila Primjedbe i komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća o reviziji financijskog poslovanja Direkcije za financije za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2018. godine.

Vašu primjedbu na naš nalaz iz **točke 6.5.9 (a ne 5.6.9 kako ste vi naveli) Nacrta izvješća smo uvažili**, u dijelu broja angažiranih osoba, umjesto broja 35 po osnovi ugovora o posebnim

poslovima, stoji broj 26 i ostaje isplaćeni iznos od 269.954,00 KM, bez obračunanih doprinosa. Ponavljamo nalaz na stranici 24 Izvješća, a isti je obrazložen u Nacrtu izvješća kao i u konačnom Izvješću:

„Izdatci za usluge po ugovorima o obavljanju posebnih poslova u 2018. godine ostvareni su u iznosu od **269.954,00 KM** i odnose se na 26 angažiranih osoba”.

Zaključivanje pojedinačnih ugovora vršeno je na temelju Odluke Vlade o davanju suglasnosti, (broj: 05-000336/18 od 6. 4. 2018. godine), i to za angažiranje 26 izvršitelja.

Ostale primjedbe na nalaz pod točkom 6.5.9 Nacrta izvješća nisu uvažene zbog što nedostavljanja novih dokaza te kvalifikacija za mišljenje ostaje neizmijenjena.

- **Naš zaključak: „Osnova za izražavanje mišljenja je ispravna“ i glasi: Direkcija je obavljanje poslova ispražnjenih pozicija, osigurala zaključivanjem ugovora o obavljanju posebnih poslova, za iste je ukupno isplaćeno 269.954,00 KM (za poslove koji se pojavljuju u okviru redovitih aktivnosti), bez postojanja osnove u Zakonu o državnoj službi u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH (detaljnije u točki 6.5.9. Izvješća).**

Navedeni nalazi su povezani s osnovom za izražavanje mišljenja koja glasi:

- **“Direkcija je na dan 31. 12. 2018. godine imala 115 zaposlenika, odnosno 28 ispražnjenih radnih mjesta. Navedeno je imalo za posljedicu relativno nizak postotak realizacije planiranih izdataka za bruto plaće, tj. sredstva odobrena proračunom za bruto plaće ostala su neutrošena u iznosu od 370.562,50 KM. Navedeni iznos neutrošenih sredstava, nije oslobođen i dan na raspolaganje rebalansom proračuna za potrebe drugih proračunskih korisnika, što nije sukladno odredbama članka 24 stavka 2 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i članka 10 stavka 2 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2018. godinu, u cilju svrsishodnog i učinkovitog raspolaganja odobrenim proračunskim sredstvima (detaljnije u točki 6.5.1. Izvješća)”.**

Direkcija je poslala Dopunu primjedbi i komentara na Nacrt izvješća o reviziji financijskog poslovanja Direkcije za financije za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2018. godine, broj 13.9-04.1-480/18 od 5. 7. 2019. godine. Dopuna se odnosi na preporuku vezanu za obračun zatezne kamate (točka 6.2 Izvješća) i glasi: **“Smatramo da je navođenje preporuke u Nacrtu izvješća o reviziji financijskog poslovanja Direkcije za financije nepotrebno, s obzirom da Direkcija za financije, na zahtjev odjela u Vladi i institucija Brčko distrikta BiH, vrši obračun zakonskih zateznih kamata sukladno odredbama Zakona o visini stope zatezne kamate (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 2/02 i 25/08, i izmjene i dopune 33/18” od 18. srpnja 2018. godine).**

Vašu primjedbu nismo uvažili zato što Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visini stope zatezne kamate (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 33/18 od 18. srpnja 2018. godine), člankom 5a regulira, sljedeće: **”Započeti postupci za utvrđivanje visine stope zatezne kamate (koji do dana stupanja na snagu navedenih izmjena i dopuna) nisu pravomoćno okončani, okončat će se sukladno odredbama Zakona koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka”.** S obzirom da postupci najčešće traju više godina, iznos kamate prelazi iznos glavnog duga.

Vaše ostale primjedbe na nalaze iz Nacrta izvješća nismo uvažili zato što niste dostavili validnu dokumentaciju koja bi utjecala na promjene naših nalaza iz Nacrta izvješća te, stoga, ovo izvješće je konačno.

Tim za reviziju:

Avdija Bašić, dipl. oec.

Milan Milašinović, dipl. oec.

8. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI

Struktura odobrenih i izvršenih tekućih izdataka Direkcije za 2018. godinu prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica broj 1

Ekonom. kod	Naziv ekonomskog koda	Planirani proračun 2018. godine	Rebalans i virmanizacije	Plan proračuna 2018.	Izvršenje 2018. god.	Nerealizirana sredstva	% 5/4*100
1	2	3	4	5	6	7	8
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	3.281.222,32	-111.456,85	3.169.765,47	2.799.202,97	370.562,50	88,31
611100	Bruto plaće i naknade	3.180.722,32	-115.956,85	3.064.765,47	2.703.702,49	361.062,98	88,22
611200	Naknade zaposlenim	100.500,00	4.500,00	105.000,00	95.500,48	9.499,52	90,95
612100	Doprinosi na teret poslodavca	114.269,88	0,00	114.269,88	89.365,97	24.903,91	78,21
613000	Izdatci za materijal i usluge	3.577.398,00	173.900,00	3.751.298,00	3.656.152,52	95.145,48	97,46
613100	Putni troškovi	31.479,00	-3.136,00	28.343,00	18.400,40	9.942,60	64,92
613200	Izdatci za energiju	56.000,00	-10.700,00	45.300,00	42.410,13	2.889,87	93,62
613300	Izdatci za komunalne usluge	229.136,00	21.100,00	250.236,00	231.910,17	18.325,83	92,68
613400	Nabava materijala	64.000,00	33.235,30	97.235,30	96.457,35	777,95	99,20
613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	16.888,00	-755,00	16.133,00	10.729,90	5.403,10	66,51
613700	Izdatci za tekuće održavanje	82.000,00	17.553,70	99.553,70	91.036,54	8.517,16	91,44
613800	Izdatci za osig., bank. usluge i usluge platnog prometa	36.158,00	-6.700,00	29.458,00	24.096,92	5.361,08	81,80
613900	Ugovorene usluge	3.061.737,00	123.302,00	3.185.039,00	3.141.111,11	43.927,89	98,62
614000	Potpore neprofitnim organizacijama	0,00	20.000,00	20.000,00	0,00	20.000,00	0,00
616000	Kamate i ostale naknade	395.182,00	-3.100,00	392.082,00	353.294,82	38.787,18	90,11
616200	Izdatci za inozemne kamate	75.466,00	0,00	75.466,00	60.332,48	15.133,52	79,95
616300	Kamate na tuzemna pozajmljivanje	129.527,00	-3.100,00	126.427,00	121.449,00	4.978,00	96,06
616400	Ostale naknade vezane za pozajmljivanje	190.189,00	0,00	190.189,00	171.513,34	18.675,66	90,18
	Ukupno tekući izdatci	7.368.072,20	79.343,15	7.447.415,35	6.898.016,28	549.399,07	92,62

Pregled planiranih i naplaćenih prihoda u 2018. godini

Tablica broj 2

R./br.	VRSTA PRIHODA		Planirano 2018. god.	Zaduženo 2018. god.	Ostvareno 2018. god.	% ostv./planir. 6/4x100	% ostv./zaduž. 6/5x100	Više +/-manje - ostvareno u odnosu na planirano	Više +/-manje - ostvareno u odnosu na zaduženo
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	711100	Porez na dohodak	2.000.000,00	1.742.664,00	1.799.698,00	89,98	103,27	-200.302,00	57.034,00
2	711200	Porez na dobit poduzeća	12.000.000,00	12.843.575,00	12.429.244,00	103,58	96,77	429.244,00	-414.331,00
3	713100	Porez na plaću	9.600.000,00	9.916.940,00	11.034.459,00	114,94	111,27	1.434.459,00	1.117.519,00
4	714100	Porez na imovinu	1.600.000,00	1.553.173,00	1.542.377,00	96,40	99,30	-57.623,00	-10.796,00
5	715200	Porez na promet od igara na sreću	550.000,00	577.999,00	644.810,00	117,24	111,56	94.810,00	66.811,00
6	715300	Naknada za izdavanje odobrenja za priređivanje igara na sreću	750.000,00	528.200,00	725.410,00	96,72	137,34	-24.590,00	197.210,00
7	722321	Komunalne pristojbe	450.000,00	383.750,00	407.623,00	90,58	106,22	-42.377,00	23.873,00
8	723125	Ostali prihodi	100.000,00	279.936,00	235.460,00	235,46	84,11	135.460,00	-44.476,00
U K U P N O :			27.050.000,00	27.826.237,00	28.819.081,00	106,54	103,57	1.769.081,00	992.844,00

Proračun kapitalnih potreba 2016. – 2018. godina

Tablica broj 3

Godina	Planirani kapitalni proračun	Izvršenje kapitalnog proračuna do 1. 1.2018. godine	Izvršenje kapitalnog proračuna u 2018. godini	Izvršeno do 31.12.2018. godine (2-3-4)	Izvršeno na dan 31.12.2018. godine	% izvršenja na dan 31.12.2018. godine (5/2x100)
1	2	3	4	5	6	7
2016.	62.000,00	61.732,99	0,00	61.732,99	267,01	99,57
2017.	285.000,00	0,00	111.794,15	111.794,15	173.205,85	39,23
2018.	5.556,85	0,00	5.556,85	5.556,85	0,00	100,00
	352.556,85	61.732,99	117.351,00	179.083,99	173.472,86	50,80